

Sygn. akt VIII U 11/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Dorota Stańczyk

Protokolant - starszy sekretarz Justyna Nadolna

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2015 roku w Lublinie

sprawy H. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania H. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 12 grudnia 2014 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala H. N. prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2014r.

Sygn. akt VIII U 11/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 grudnia 2014 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił H. N. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż na dzień 1 stycznia 1999 r. nie został udowodniony wymagany 15 - letni okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (po wyłączeniu okresów niezdolności do pracy przypadających po 14 listopada 1991 r. w ilości łącznej 24 dni), a jedynie uznano okres 14 lat, 10 miesięcy i 3 dni (decyzja k. 81 a.e.).

W dniu 18 grudnia 2014 r. odwołanie od powyższej decyzji wniosła wnioskodawczyni H. N.. Z jego treści wynika, że domaga się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku, przy uwzględnieniu pracy w warunkach szczególnych w (...) L. w całości tj. od 1 października 1975 r. do 31 sierpnia 1977 r., jako suwnicowa. Podniosła, iż w momencie odbioru świadectwa pracy nie zwróciła uwagi, że występują tam inne daty niż ujęte w poprzednim dokumencie. W chwili obecnej, z uwagi na likwidację zakładu nie jest w stanie uzyskać stosownego dokumentu (odwołanie k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 2 stycznia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych domagał się jego oddalenia, podnosząc argumenty leżące u podstaw zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 3-4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

H. N. urodzona (...), w dniu 8 grudnia 2014 r. złożyła wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym (wniosek k. 1-7v akt ZUS). Decyzją z dnia 17 listopada 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawczyni prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, ponieważ do dnia 1 stycznia 1999 r. nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (decyzja k. 73 akt ZUS). W dniu 10 grudnia 2014 r. H. N. ponowiła wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (k. 75 akt ZUS). Wraz z wnioskiem przedłożyła świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 9 grudnia 2014 r. wystawione przez (...) (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L., z treści którego wynika, że wnioskodawczyni była zatrudniona w powyższym zakładzie od dnia 1 października 1975 r. do dnia 31 sierpnia 1977 r. i w okresie tym od dnia 1 lipca 1976 r. do 31 sierpnia 1977 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace przy obsłudze suwnic wymienione w wykazie „A”, dziale III, poz. 86 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) na stanowisku suwnicowy wymienionych w dziale III poz. 86 pkt 17 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MH i PM nr 1-3 poz. 1 (świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 9 grudnia 2014 r. k. 77 akt ZUS). Zaskarżoną decyzją z dnia 12 grudnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił przedmiotowego świadczenia, z uwagi na okoliczność, iż do dnia wydania zaskarżonej decyzji wnioskodawczyni nie udowodniła wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (po wyłączeniu okresów niezdolności do pracy przypadających po 14 listopada 1991 w łącznej ilości 24 dni (decyzja k. 81 akt ZUS).

Akta osobowe wnioskodawczyni zawierają świadectwo pracy wystawione przez (...) (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. z 21 maja 2013 r., z którego wynika, że skarżąca była zatrudniona w Fabryce (...) w L. (od dnia 2 listopada 1995 r. (...) Spółka z o.o. w L.) w okresie od 1 października 1975 r. do 31 sierpnia 1977 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace na stanowiskach: robotnika transportu i suwnicowej (świadectwo pracy z dnia 21 maja 2013 r. k. 18 a.s.).

Poza sporem pozostaje, że wnioskodawczyni na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 23 lat, 1 miesiąca i 18 dni okresów składkowych i nieskładkowych, zaś w dniu 4 maja 2011 r. ukończyła 55 lat życia i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

W toku niniejszego postępowania Sąd ustalił, że wnioskodawczyni H. N. w dniu 12 czerwca 1974 r. ukończyła naukę w trzyletniej (...) Szkole (...) w K. w zawodzie koszykarz - pleciarkarz (k. 18 a.s., a w szczególności kserokopia świadectwa - k. 31 a.o.). Z dniem 1 października 1975 r. została zatrudniona w Fabryce (...) z siedzibą w L. w charakterze robotnika transportu na okres próbny do dnia 14 października 1975 r., a następnie z dniem 16 października 1975 r. na okres do dnia 3 września 1976 r. (k. 18 a.s., a w szczególności umowa o pracę z dnia 29 września 1975 r. i 16 października 1975 r. - k. 10 a.o.). W dniu 15 stycznia 1976 r. uzyskiwała uprawnienia suwnicowej, zaś z dniem 1 lipca 1976 r. otrzymała angaż na stanowisko suwnicowej (k. 18 a.s., a w szczególności protokół egzaminacyjny – k. 26 a.o., angaż k. 14 a.o.).

Wnioskodawczyni w okresie zatrudnienia w Fabryce (...) w L. od początku zatrudnienia zajmowała się obsługą suwnicy, jako operator suwnicy do przewożenia materiałów, wykonując ładunek na samochody. W suwnicy była kabina, w której znajdowały się urządzenia do jej obsługi. Wnioskodawczyni suwnicą hakową, która znajdowała się na hali przewoziła towary i ładowała je na samochody, np. na hali gdzie były produkowane drzwi samochodowe. Odwołująca pracowała na wysokości kilku metrów, zaś na hali panował ogromny hałas i zapylenie. W spornym okresie

zatrudnienia skarżąca otrzymywała posiłki regeneracyjne. Była wyposażona w odzież roboczą i kask, gdy chodziła po hali. (zeznania wnioskodawczyni k. 11v, 23 a.s., zeznania świadka K. G. k. 22v a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w sprawie niniejszej, aktach osobowych wnioskodawczyni (k. 18 a.s.), jak również zeznań świadka K. G. i wnioskodawczyni H. N. (złożonych w trybie art. 299 k.p.c.).

Sąd uznał za wiarygodne zeznania wskazanego świadka zarówno, co do charakteru zatrudnienia skarżącej w warunkach szczególnych, jak też faktycznie wykonywanych obowiązków pracowniczych. Świadek pracowała razem z wnioskodawczynią, w okresie pokrywającym się z zatrudnieniem wnioskodawczyni, dlatego zeznania te Sąd uznał za spójne i pokrywające się z zeznaniami wnioskodawczyni złożonymi w charakterze strony. Zostały odebrane w toku postępowania sądowego, po pouczeniu o odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań. Tak, więc brak podstaw, by kwestionować ten dowód i zarzucać mu brak obiektywizmu.

Na obdarzenie walorem wiarygodności zasługują również zeznania samej wnioskodawczyni, ponieważ są logiczne, spójne oraz znajdują potwierdzenie w pozostałych omówionych dowodach.

Sąd obdarzył także wiarą zgromadzone w sprawie dowody nieosobowe w postaci dokumentów, znajdujące się w aktach osobowych. Były one przechowywane przez uprawniony podmiot, nie noszą śladów podrobienia ani przerobienia. Ich treść, poza świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych, nie była kwestionowana przez żadną ze stron, nie budziły one również wątpliwości Sądu tak, co do ich formy, jak i treści. Odnosnie treści świadectwa pracy w warunkach szczególnych, w którym podano, że wnioskodawczyni pracowała w warunkach szczególnych dopiero od dnia 1 lipca 1976 r., należy stwierdzić, że data ta nie jest prawidłowa, zaś wynika prawdopodobnie z faktu, że w aktach osobowych znajduje się dniem 1 lipca 1976 angaż na stanowisko suwnicowej właśnie z tej daty. Niezależnie od tego, z dowodów zgromadzonych w sprawie wynika, że pracę tą wykonywała już wcześniej, bo od października 1975r. W rezultacie zebrana przez organ rentowy dokumentacja dopiero wraz z zeznaniami świadka K. G. oraz zeznaniami wnioskodawczyni H. N. potwierdza okres i faktyczny charakter wykonywanej przez nią pracy w spornym okresie. Wszystkie zgromadzone dowody wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają, wobec czego są wiarygodnym źródłem ustaleń faktycznych. Wynika z nich, jaką pracę i w jakich warunkach wykonywała wnioskodawczyni. W oparciu o powyższe dowody możliwym było poczynienie przez Sąd Okręgowy uzupełniających ustaleń, iż w spornym okresie tj. od 1 października 1975 r. do dnia 31 sierpnia 1977 r. odwołująca była zatrudniona w charakterze suwnicowej.

Odwołanie wnioskodawczyni H. N. zasługuje na uwzględnienie.

Prawo do wcześniejszej emerytury dla osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, z uwagi na datę urodzenia wnioskodawczyni, regulują przepisy art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2015, poz. 748) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983, Nr 8, poz. 43, ze zmianami). Prawo do emerytury nabywają ubezpieczeni po osiągnięciu wieku przewidzianego m. in. w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnili enumeratywnie określone przesłanki:

- a) posiadają okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat- dla kobiet i 65 lat- dla mężczyzn,
- b) legitymują się okresem składkowym i nieskładkowym, o którym mowa w art.27.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do możliwości uwzględnienia, jako okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach okresu od dnia 1 października 1975 r. do dnia 31 lipca 1976 r., tj. 9 miesięcy.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez wnioskodawczynię pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym – dokumentacji osobowej oraz w

zeznaniach świadka i jej własnych. Podnieść należy, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego i nie są potrzebne jakieś szczególne dowody np. z dokumentów – wystarczą dowody np. z zeznań świadków i stron.

Z zeznań wnioskodawczynie i świadka jednoznacznie wynika, że wnioskodawczynie w okresie zatrudnienia w Fabryce (...) z siedzibą w L. w okresie od 1 października 1975 r. do dnia 31 sierpnia 1977 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace w szczególnych warunkach polegające na obsłudze suwnic. Stanowisko, na którym była zatrudniona wnioskodawczynie jest wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, w wykazie A dział III poz. 86- obsługa suwnic. Jest ono również wymienione w załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MH i PM nr 1-3 poz. 1) w Dziale III, poz. 86, pkt 17.

Należy przy tym podkreślić, że nie ma znaczenia stosowanie różnego nazewnictwa przez pracodawcę dla określenia stanowiska, na którym zatrudniona była wnioskodawczynie, w niniejszej sprawie w charakterze robotnika transportu. Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 roku, I UK 393/10, LEX nr 950426).

Rozstrzygając kwestię charakteru zatrudnienia wnioskodawczynie Sąd przyjął, więc, że wykazała ona 15 lat pracy w warunkach szczególnych, przed dniem 1 stycznia 1999 r. spełniając tym samym warunki do przyznania jej prawa do emerytury w oparciu o przepis art. 184 ustawy o rentach i emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodniła ponad 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych, nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego. Ukończyła wymagany wiek, to jest 55 lat w dniu (...) roku. Po uwzględnieniu powyższego okresu pracy w szczególnych warunkach razem z okresem uwzględnionym przez organ rentowy tj. w wymiarze 14 lat, 10 miesięcy i 3 dni, spełnia ona przesłankę pracy w warunkach szczególnych w wymiarze ponad 15 lat. Spełnia także wszystkie pozostałe przesłanki niezbędne do ustalenia prawa do emerytury w oparciu o wskazane wyżej przepisy.

Sąd Okręgowy, kierując się powyższymi wskazaniem, zmienił zaskarżoną decyzję ustalając wnioskodawczynie H. N. prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2014 roku. Określając początek nabycia prawa do emerytury Sąd miał na uwadze treść art.129 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie, z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Ponieważ wnioskodawczynie złożyła kolejny wniosek o emeryturę w dniu 10 grudnia 2014 r., Sąd za datę początkową dla uprawnienia przyjął pierwszy dzień miesiąca złożenia wniosku.

Mając powyższe na uwadze w oparciu o powołane wyżej przepisy oraz na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.